

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(*підпис*)

«____»_____ 202_ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньою програмою «Податкова та митна справа»
на тему «Податкова політика України»

Виконавець:
студентка 2 групи 4 курсу ФФБС
Переверзєва Анастасія Олександровна _____
/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Логвіновська Світлана Іванівна _____
/підпис/

ОДЕСА – 2024 р.

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади податкової політики

- 1.1 Поняття, цілі та принципи податкової політики
- 1.2 Особливості еволюції податкової політики України
- 1.3 Механізми регулювання податкової політики

Розділ 2. Аналіз сучасного стану податкової політики України за 2018-2024 рік

- 2.1 Аналіз основних показників ефективності податкової політики
- 2.2 Аналіз податкового навантаження в системі оцінювання якості податкової політики

Розділ 3. Проблеми та перспективи розвитку податкової політики України

- 3.1 Визначення недоліків діючої податкової політики в Україні
- 3.2 Перспективи розвитку податкової політики України в умовах євроінтеграції

Висновки

Список використаних джерел

ВИСНОВКИ

Теоритичні дослідження даної дипломної роботи показали, що податкова політика України є одним із найважливіших інструментів, що використовуються для розвитку економіки держави, спрямовану на збільшення доходів та зниження витрат. Податкова політика України досить складна та деталізована, вона потребує постійного вдосконалення та аналізу. Її розвиток тісно пов'язан з становленням складної та структурованої податкової системи.

Податкова політика України має ряд певних цілей та принципів, на яких і засноване її функціонування. В даній роботі були висвітлені такі принципи як: принцип наукової обґрунтованості; принцип визначеності; принцип оцінки та обліку очікуваних ефектів; принцип врахування та узгодження різних інтересів; принцип єдності стратегії і тактики; принцип гнучкості; принцип гласності (прозорості); принцип політичної відповідальності. До цілей державної податкової політики можна віднести: фіscalальні, економічні, соціальні, екологічні, міжнародні.

Виходячи з усієї аналізованої інформації під час написання даної роботи, можна дійти висновку, що податкова політика нашої країни має ряд певних проблем, які потребують як умога скорішого рішення. Дослідження податкової політики в Україні підтверджує наявність ряду проблем і викликів, що потребують ретельного аналізу та розробки ефективних рішень. Податкова система України стикається з недосконалістю, низьким рівнем збирання податків, великим розмахом податкових ухилень та корупції. Такі недоліки впливають на фінансову стійкість країни, рівень розвитку бізнесу, інвестиційну привабливість та соціальну справедливість.

Необхідність перетворення України на ринкову економіку передбачає значні витрати на перебудову державної інфраструктури, перенесення виробництва на випуск конкурентоздатної продукції та впровадження нових технологій. Для цього необхідні фінансові ресурси як для держави, так і для суб'єктів господарювання. Успішність податкової політики у регулюванні відносин з підприємствами, щодо збору податків до бюджетів, має вирішальне значення для забезпечення умов для

розвитку відповідно до законів ринкової економіки та відповідності науково-технічному прогресу.

В контексті євроінтеграції, гармонізація податкової політики України з податковими системами країн-членів ЄС є надзвичайно важливим завданням. Це сприятиме забезпеченню рівних умов конкуренції, залученню іноземних інвестицій та підвищенню податкової ефективності. Однак, цей процес потребує не тільки адаптації до європейських стандартів, але й вирішення внутрішніх проблем, що включають посилення боротьби з корупцією, спрощення податкових процедур та поліпшення адміністративної системи.

Окрім цього, в умовах глобалізованого світу, впровадження сучасних тенденцій у галузі податкового оподаткування є надзвичайно важливим завданням. Цифровізація економіки, технологічний прорив, зміни в характері глобалізації та екологічні проблеми вимагають відповідних податкових політик, що враховують нові реалії та сприяють сталому розвитку.

Для досягнення поставлених цілей щодо підвищення ефективності податкової системи в Україні, необхідні комплексні заходи та реформи.

У процесі подального реформування податкової системи необхідно враховувати суттєві зміни, які відбулися в житті країни, зокрема в післявоєнний період, пов'язаний з російською агресією. Завдяки відповідній податковій політиці держава має змогу вирішувати комплекс завдань, таких як стабілізація та розвиток економіки, забезпечення додаткової зайнятості населення, створення сприятливого бізнес-клімату для залучення різних видів інвестицій, а також розвиток соціально-економічної інфраструктури на рівні територіальних громад, областей та всієї країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міністерство фінансів України. *Міністерство Фінансів України*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/tax-policy>
2. Донченко Т. В., Олійник А. В. Етапи становлення податкової системи України в контексті розвитку цифрової економіки. Збірник наукових праць Університету державної фіiscalної служби України. 2019. №1. С. 45–62.
3. Калінеску Т.В., Пономарьова I.В., Альошкін С.В. Соціальні аспекти податкової політики Електронний ресурс. Режим доступу: https://pidruchniki.com/82417/ekonomika/faktori_viznachayut_napryami_harakter_podatkovoyi_politiki
4. Воронкова О. М. Становлення податкового менеджменту в Україні. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. №6. С. 12–18.
5. Про оподаткування доходів підприємств і організацій. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2146-12#Text>
6. Про податок на добавлену вартість. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/14-92#Text>
7. Про акцизний збір. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-92#Text>
8. Про місцеві податки і збори. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-93#Text>
9. Про оподаткування прибутку підприємств. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/94-вр#Text>
10. Стаття 67 – Конституція України. *Всі статті – Конституція України*. URL: <https://constitution.in.ua/articles/67/>
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19). *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#Text>

12. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності [Електронний ресурс] : Закон України, редакція від 01.01.2020 // Відомості Верховної Ради України. – Режим доступу : www.rada.gov.ua
13. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : документ 2755-17, редакція від 01.01.2019 // Відомості Верховної Ради України. – Режим доступу : www.rada.gov.ua
14. Державна казначейська служба України. (Електронний ресурс). – Режим доступу: URL: <http://www.treasury.gov.ua>
15. Основні напрями вдосконалення механізму податкового регулювання | А О Нікітішин | Ефективна економіка №2 2016. Журнал «Ефективна економіка» - наукове фахове видання з питань економіки. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4789>
16. Крисоватий А. Податкові трансформації в ЄС та податкова політика України в контексті євроінтеграції. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 236 с.
17. Іванов Ю. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні. Харків : ФОП Александрова. 2015. 496 с.
18. Недоліки діючої системи оподаткування діяльності малого бізнесу в Україні - Наукові конференції. Наукові конференції. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-3895/>
19. Недоліки діючої системи оподаткування діяльності малого бізнесу в Україні – наукові конференції. Наукові конференції. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-3895/>
20. DSpace Repository : Electronic Kyiv-Mohyla Academy Institutional Repository. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/481f8dd7-cc8b-4cdb-9997-b890d0f5e6d7/content>
21. Факультет управління фінансами та бізнесу - головна сторінка - Факультет управління фінансами та бізнесу. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/seminar-PS-2022-1.pdf>

22. KhNUIAIR:Репозитарій ХНУВС Головна.

URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/70de7dc3-0b90-4087-aa2f-95f38377ca0b/content>

23. Удосконалення податкової системи України в контексті викликів та загроз, спричинених поширенням COVID-19

URL: https://www.researchgate.net/publication/350811589_Udoskonalenna_podatkovo_i_sistemi_Ukraini_v_konteksti_viklikiv_ta_zagroz_spricinenih_posirennam_COVID-19.

25. Податковий кодекс України. *Офіційний вебпортал парламенту України.*

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

26. Дайджест новин “Підприємництво і право” з 12.01.2024 по 19.01.2024 р. - ЗКГ. URL: <https://zkg.ua/daydzhest-novyn-pidpryemnytstvo-i-pravo-z-12-01-2024-po-19-01-2024-r/>

27. Міністерство Фінансів України. *Міністерство Фінансів України.*

URL: <https://mof.gov.ua/uk/tax-policy>

29. Поняття, юридичні ознаки та види юридичних дефектів у податковому законодавстві. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b77fa8db-4edb-4bdb-96b3-566467d33893/content>

30. Права платників податків визначено нормами Податкового кодексу. *if.tax.gov.ua.* URL: <https://if.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/736280.html>

31. Мушенок В. В. Основні терміни та поняття Податкового кодексу України : навч. посіб. / В. В. Мушенок. – К. : Нюанс-де-Юре, 2011. – С. 48.

32. Податковий кодекс України Стаття 14. Визначення понять. *Головна – Законодавство України 2019 рік.* URL: https://kodeksy.com.ua/podatkovij_kodeks_ukraini/statja-14.htm#google_vignette

33. Залевський І. С. Ухилення від сплати податків: передумови та економічні наслідки : кваліфікаційна робота магістра : 232 «Соціальне забезпечення» / Університет митної справи та фінансів. Дніпро, 2024. 72 с.

34. Давидов М. С. Механізм державного регулювання у сфері запобігання ухиленням від сплати податків в Україні. Публічне управління та митне адміністрування, № 2 (37), 2023. С. 16-23.
35. Сидоренко Т. О. Сутність та ухилення від сплати податків / Т. О. Сидоренко // Гроші, фінанси і кредит. – 2014. – № 6. – С. 48–52.
36. Montenegrin Journal of Economics. *Montenegrin Journal of Economics*. URL: <https://www.mnje.com/index>
37. Eurostat. Language selection | European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
38. CEEOL - Article Detail. *CEEOL* - Home page. URL: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1109276>
39. Про засади внутрішньої та зовнішньої політики України. Закон України 2411-17 від 01.07.2010 р.: [зі змінами, внесеними згідно із Законом № 2469^III від 08.07.2018]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.
40. Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
41. Партнерський проект: Наближення систем оподаткування: Шлях України до гармонізації з податковим законодавством ЄС та сучасні адміністративні практики. *Новини України та Світу. Головні i останні новини - NV*. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/garmonizaciya-podatkovogo-zakonodavstva-ukrajini-zi-standartami-yes-vikliki-ta-perspektivi-50364959.html>
42. Шабайкович В. А, Перепічка Є. В. Реформування податкової системи за новою економічною стратегією. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління. 2016. № 847. С. 183-192.
43. Коваленко А. Ефективність реформування податкової системи України у контексті європейської інтеграції. Науковий вісник [Одесського національного економічного університету]. 2018. № 6-7. С. 54-74.

44. Єфименко Т.І., Іванов Ю.Б., Карпова В.В. Пільги в оподаткуванні в умовах воєнного стану: управління комплаенс-ризиком.// Фінанси України, - 2022. - № 4. - С.7-26. URL: <https://doi.org/10.33763/finukr2022.04.007>
45. Eurogroup statement on fiscal policy orientations for 2023. – URL. - <https://www.consilium.europa.eu/en/press/pressreleases/2022/07/11/eurogroupstatement-on-fiscal-policy-orientations-for-2023/>
46. Guidelines on regional State aid. Communication from European Commission 2021/C 153/01.URL:[https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021X C0429\(01\)](https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021X C0429(01))
48. ВВП України за роками: графік, зростання, структура | ... НАБУ. URL: <https://nabu.ua/ua/vvp-2.html>
49. Open Budget Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>.
50. Новік О.І. Тлумачення поняття «податкове навантаження» у вітчизняній та зарубіжній літературі. URL : <http://global-national.in.ua/archive/6-2015/155.pdf>
- 51 Колос І. В. Діагностування податкового навантаження промислового підприємства: теоретико-методичні аспекти / І. В. Колос, Б. А. Бунь // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2018. – № 14. – С. 180-186.
52. Найда А. В., Коваленко А. О. Податкове навантаження як основа ефективності системи оподаткування. Economic Bulletin of the Black Sea Littoral. 2021, Issue 1. P. 72-84.
53. Л. В. Барабаш. Ефективність функціонування податкової системи України у площині бюджетів органів місцевого самоврядування. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/101.2/24.pdf>.
- 54 Шевчук, В. В. Оподаткування підприємницької діяльності в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. - Кропивницький : ЦНТУ, 2023. – 127 с.

55. Корнус В. Оцінка податкового навантаження на рівні підприємств / В. Корнус, В. Квасов, О. Пономарьов // Економіст. – 2008. – № 10. – С. 17-19.
56. Левошко Л.В. Податок на прибуток як інструмент регулювання підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/levoshkolvpodatoknapributokyakinstrumentregulyuvannyapidpriemnitskoyi-diyalnosti/>.
57. Механізм прямого оподаткування у забезпеченні економічного розвитку країни. *Полтавський університет економіки та торгівлі.*
URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/8950>.
- 58 . Overall ranking and data tables [Електронний ресурс] / PwC. – Режим доступу : <https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/publications/paying-taxes-2020/overall-ranking-and-data-tables.html>
59. Коментар експертів PwC в Україні щодо результатів спільног зі Світовим банком проекту Paying Taxes [Електронний ресурс] / PwC. – Режим доступу : : <https://www.pwc.com/ua/uk/press-room/2019/paying-taxes-2020.html>
60. Best Countries 2019 [Електронний ресурс] / US News & World Report. – Режим доступу : <https://www.usnews.com/media/best-countries/overall-rankings-2019.pdf>
61. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні. *Офіційний вебпортал парламенту України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
62. Глава 1. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. *tax.gov.ua.*
URL: <https://tax.gov.ua/nk/rozdil-xiv--spetsialni-podat/edynyi-podatok>
63. Наказ ДПС України від 20.02.12 № 137 "Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо віднесення до певної групи (другої або тре. *tax.gov.ua.* URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/54110.html>
64. LIGA ZAKON. Оподаткування українців за кордоном | БУХГАЛТЕР.УА. *БУХГАЛТЕР.УА* - сайт для бухгалтерів | Новини бухгалтерського та податкового обліку.

65. Інформація про виконання бюджету міста Одеси за 2018 рік. *Офійний сайт міста Одеса.*

URL: https://omr.gov.ua/images/File/DODATKI_2019/Zvit_2018/zvit_2018_budjet.rtf

66. Валовий регіональний продукт (2004-2021) з урахуванням перегляду даних платіжного балансу. *Державна служба статистики України.*

URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/vvp/kvartal_new/vrp/arh_vrp_u.html